

baptoria

Suomen Perhostutkijain Seuran tiedotuslehti
Notisblad för Lepidopterologiska Sällskapet i Finland

vol 2 (23) 1977 no 2

Sisältää - innehåller:

Ingvar Svensson: Senaste förändringar i den svenska lepidoptera-faunan	41
Walter Hackman: Perhosten valokuvaaminen	53
Kauri Mikkola: Kolme peruutettavaa perhoshavaintoa	55
Juhani Lokki: <i>Oeneis jutan</i> esiintymisestä ja perinnöllisestä muuntelusta	56
Jäsenistö	56
Maaliskuun kokous 1977-03-09 ja huhtikuun kokous 1977-04-14	57
Tiedotuksia:	58
Keräilytarvikkeiden tilauslomake	59

BAPTRIA

Suomen Perhostutkijain Seuran tiedotuslehti
Notisblad för Lepidopterologiska sällskapet i Finland
vol. 2(23), no 2, 1977-05-02

Julkaisija:

Suomen Perhostutkijain Seura ry.
Lepidopterologiska Sällskapet i Finland rf.
Vyökätkatu 9 B 13, 00160 HELSINKI 16

Toimituskunta:

Martti Attila, päätoimittaja
Erkki M. Laasonen
Vesa Varis

Ilmestyminen: 4 numeroa / kalenterivuosi

Julkaisun tarkoitus:

Toimii yhdyssiteenä julkaisijaseuran jäsenten ja eräiden tieteellisten seurojen ja laitosten välillä kuten seuran aiemmin julkaisemat kierto-
kirjeet. Julkaisun rinnalla lähetetään edelleen kokouskutsut ja tarpe-
en vaatiessa muita tiedotuksia sisältäviä kirjeitä jäsenille. Jul-
kaisuun sisältönä ovat seuran kuukausikokouksissa esille tulleet asiat
(esitelmien lyhennelmät, tiedonannot ym.) sekä seuran toimintaan liit-
tyvät tiedustelut ja ilmoitukset.

Suomen Perhostutkijain Seura ry.

Lepidopterologiska Sällskapet i Finland rf.

- Kokoukset: Varsinaiset kokoukset pidetään yleensä kuukauden toisena keskiviikkona, paitsi tammi- ja syyskuussa kolmantena, kuitenkin kesäkuukausia lukuunottamatta, Eläinmuseon suuressa luentosalissa klo 19.15 lähtien. Nuorisosaaston kokoukset ovat aina viikkoa ennen seuran varsinaisia kokouksia samassa paikassa, kuitenkin klo 18.30 lähtien. Tarkemmat tiedot kokouksista ilmoitetaan jäsenille kirjeitse.
- Johtokunta:
Puheenjohtaja: Esko Suomalainen (Museokatu 18, 00100 HKI 10, puh. 90-493 577)
Sihteeri: Erkki M. Laasonen (Vyökätkatu 9 B 13, 00160 HKI 16, puh. 90-630 395)
Varapuheenjohtaja: Harry Krogerus (Björneborgsvägen 5 P, 00350 HFORS 35 tel. 90-552 028)
Rahastonhoitaja: Kauko Helomaa (Bredantie 20 B, 02700 KAUNIAINEN, puh. 90-500 581, ps-tili no 268 58-3)
Antti Aalto (Tuomentie 5 A 3, 05840 HYVINKÄÄ 4, puh. 914-208 85)
Ilkka Jalas (Topeliuksenkatu 3 a A 12, 00260 HKI 26, puh. 90-493 940)
Kauri Mikkola (työ: P.Rautatiekatu 13, 00100 HKI 10, puh. 90-4027 251)
- Muut virkailijat:
2. sihteeri: Henry Holmberg (Vainiotie 26, 00700 HKI 70, puh. 90-354 981, jäsenluettelo-, postitus- ja arkistoasiat)
Tiedonantosihteeri: Vesa Varis (Hyönteismuseo, P.Rautatiekatu 13, 00100 HKI 10, puh. 90-4027 267, virka-aikana)
Kirjastonhoitaja: Erkki Franssila (kokousten edellä; kaukolainatilaukset osoitteella: Sulkaopolku 6 B 35, 00370 HKI 37)
Keräilytarvikkeiden välittäjä: Heikki Attila (ks. tarkemmin IV kansisivu, postitilaukset osoitteella: Perhonkatu 5 E, 00100 HKI 10, puh. 90-408 043)
Nuorisosaaston sihteeri: Heikki Attila (03100 NUMMELA, puh. 90-269 562)
Baptrian toimitus: Martti Attila (Ratavartijankatu 4 E 99, 00520 HKI 52, puh. 90-143 384), varalla Heikki Attila (puh. 90-269 562)

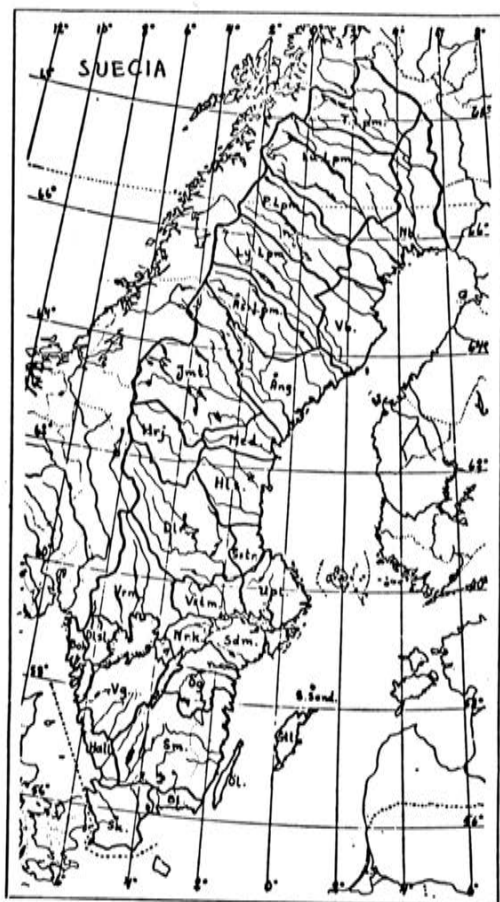
Ingvar Svensson:

SENASTE FÖRÄNDRINGAR I DEN SVENSKA LEPIDOPTERAFAUNAN

(Viimeaikaiset muutokset Ruotsin perhosfaunassa)

(1977-04-13)

Dessa tabeller förevisades av länsjägästare Ingvar Svensson i hans föredrag på aprilmötet av Lepidopterologiska Sällskapet i Finland. Förkortningarna i tabellerna förklaras i kartan här nedan. Somliga fotnoter har översatts till finska för att tillmötesgå våra finska läsare.

T. Lpm. = Torne Lappmark
 Lu. Lpm. = Lule Lappmark
 P. Lpm. = Pite Lappmark
 Ly. Lpm. = Lycksele Lappm.
 Ås. Lpm. = Åsele Lappmark
 Nb. = Norrbotten
 Vb. = Västerbotten
 Jmt. = Jämtland
 Äng. = Ängermanland
 Med. = Medelpad

Hrj. = Härjedalen
 Hls. = Hälsingland
 Dir. = Dalarna
 Gstr. = Gästrikland
 Vrm. = Värmland
 Vsm. = Västmanland
 Upl. = Uppland
 Sdm. = Södermanland
 Nrk. = Närke
 Dis. = Dalisland

Boh. = Bohuslän
 Vg. = Västergötland
 Ög. = Östergötland
 G. Sand = Gotiska Sandön
 Gtl. = Gotland
 Öl. = Öland
 Sm. = Småland
 Hall. = Halland
 Bl. = Blekinge
 Sk. = Skåne

Art	Gammal förekomst			Nyinvandrad			Osäker status	
	Sydlig	Östlig	Nordlig	Expansionsart		Migrant		
				Sydlig	Östlig	Östlig	Sydlig	
1. <i>Limenitis camilla</i> L.	Sk	Sm - Hls					1)	
2. <i>Melitaea britomartis</i> Assm. <i>Melitaea parthenie</i> Bkh.								
3. <i>Euxoa adumbrata</i> Ev.								
4. <i>Anepia irregularis</i> Hfn.								
5. <i>Pseudohadena immunda</i> Ev.								
6. <i>Athetis lepigone</i> Möschl.								
7. <i>Calymnia diffinis</i> Hw.								
8. <i>Heliothis maritima</i> Grasl.								
9. <i>Baptria tibiale</i> Esp.								
10. <i>Discoloxia blomeri</i> Curt.								Sk - Ång
11. <i>Pach. hippocastanaria</i> Hb.								Sk
12. <i>Roeselia albula</i> Schiff.								Sk, Gtl
13. <i>Lithosia griseola</i> Hb.								
14. <i>Hepialus fuscoargenteus</i> BH.								
		Vrm - Ång				3 ex		
						1 ex		
Antal arter	4	5	2	1	-	2	-	

1) Senare struken, sannolikt utländskt ex. (Myöhemmin poistettu, todennäköisesti ulkolainen yks.)

FÖR SVERIGE NYA MACROLEPIDOPTERA
 10-ÅRSPERIODEN 1947 - 1956

2,6 arter/år

Art	Gammal förekomst			Nyinvandrad			Osäker status
	Sydlig	Östlig	Nordlig	Expansionsart		Migrant	
				Sydlig	Östlig	Sydlig	
1. <i>Nymphalis xanthomelas</i> Esp.		(Sk-Gtl)					1 ex
2. <i>Heteropterus morpheus</i> Pall.		Sm				5 - 10 ex	
3. <i>Pygaera timon</i> Hb.							
4. <i>Rhyacia saucia</i> Hb.							
5. <i>Conisania leineri</i> Frr.	Sk						
6. <i>Monima munda</i> Esp.				Sk, Bl, Hall			
7. <i>Cucullia fraudatrix</i> Ev.					ca 10 ex		
8. <i>Parastichtis characterica</i> Hb.	(Sk, Öl)						
9. <i>Hoplodrina ambigua</i> F.	Sk						
10. <i>Hydraecia nordstroemi</i> Hke		Bl - Up1					
11. <i>Hapalotis venustula</i> Hb.				Sk - Gtl			
12. <i>Heliothis peltigera</i> Schiff.						4 ex	
13. <i>Schoenyenia glacialis</i> Lank.			TLpm				
14. <i>Earias vernana</i> Hb.	Sk, Bl						

Art	Gammal förekomst			Nyinvandrad			Osäker status
	Sydlig	Östlig	Nordlig	Expansionsart		Migrant	
				Sydlig	Östlig	Sydlig	
15. <i>Cosymbia porata</i> F.	Sk						
16. <i>Scop. marginepunctata</i> Gze.	Sk						
17. <i>Cidaria obstipata</i> F.						5 - 10 ex	
18. <i>Cidaria berberata</i> Schiff.	Bl						
19. <i>Eupithecia cauchyata</i> Dup.	Öl, Vg						
20. <i>Eupithecia millefoliata</i> Rössl	Sk - Vg						
21. <i>Eupithecia egenaria</i> HS.	Sk - Vstm						
22. <i>Eupithecia abbreviata</i> Sph.	Sk, Bl						
23. <i>Boarmia secundaria</i> Esp.				Sk - Upl			
24. <i>Boarmia punctinalis</i> Sc.	Sk - Gtl						
25. <i>Pelosia obtusa</i> HS.	Sk - Gtl						
26. <i>Fumea norvegica</i> Schöy.			Sk - Nb				
27. <i>Zygaena pimpinellae</i> Ghm.	Sk - Öl						
Antal arter	14	3	2	3	1	3	1

Art	Gammal förekomst			Nyinvandrad			Osäker status
	Sydlig	Östlig	Nordlig	Expansionsart		Migrant	
				Sydlig	Östlig	Östlig	Sydlig
1. <i>Argynnis laodice</i> Pall.						ca 10 ex	1 ex
2. <i>Satyrus briseis</i> L.							
3. <i>Cosmia ocellaris</i> Bkh.				Sk			
4. <i>Laphygma exigua</i> Hb.						10-tals ex	
5. <i>Hydraecia ultima</i> Holst	Sk - Gtl						
6. <i>Sedina buettneri</i> Hg.	Sk, Bl						
7. <i>Arenostola extrema</i> Hb.							
8. <i>Arenostola morrisoni</i> Dale	Sk						
9. <i>Eustrotia olivana</i> Schiff.				Sk			
10. <i>Nycteola stoulana</i> Fuchs		Gtl - Upl					
11. <i>Nycteola asiatica</i> Krul.	Sk, Sm						
12. <i>Plusia putnami</i> Gte.	Sk - Vb						
13. <i>Madopa salicalis</i> Schiff.				Sk, Bl, Ö1			
14. <i>Cidaria flavicinctata</i> Hb.			TLpm				
15. <i>Horisme aemulata</i> Hb.		GSand					
16. <i>Diastictis artesiaria</i> F.							
17. <i>Solenobia lichenella</i> L.	Sk - TLpm						
18. <i>Phragmataecia castaneae</i> Hb.		Ö1 - Vstm					
Antal arter	6	3	1	3	1	2	2

1) Senare även söderifrån (Sk, Bl). (Myöhemmin myös eteläpää (Sk, Bl))

FÖR SVERIGE NYA MACROLEPIDOPTERA

10-ÅRSPERIODEN 1967 - 1976

1,9 arter/år

Art	Gammal förekomst			Nyinvandrad			Osäker status
	Sydlig	Östlig	Nordlig	Expansionsart		Migrant	
				Sydlig	Östlig	Sydlig	Sydlig
1. <i>Drepana binaria</i> Hfn.				ca 10 ex			
2. <i>Bryophila umovi</i> Ev.					3 ex		
3. <i>Euzoa vitta</i> Hb.	Öl, Gtl						
4. <i>Rhyacia collina</i> B.		Vrm					
5. <i>Mythimna l-album</i> L.						1 ex	
6. <i>Amphipyra berbera</i> Rgs.	Sk - Upl						
7. <i>Coenobia rufa</i> Hw.	Sk						
8. <i>Heliothis armigera</i> Hb.						1 ex	
9. <i>Erastria deceptorica</i> Sc.				ca 5 ex			
10. <i>Minucia lunaris</i> Schiff.							1 ex
11. <i>Sterrhya trigeminata</i> Hfn.	Öl						
12. <i>Nothocasis sertata</i> Hb.	Sk						
13. <i>Cidaria albonigrata</i> Hbf.	Sk, Hall						
14. <i>Eupithecia selinata</i> HS.	Sk						
15. <i>Chloroclystis v-ata</i> Hw.	Sk						
16. <i>Boarmia crepuscularia</i> Schiff.	Sk - Nb						
17. <i>Orodemnias cervini</i> Fall.			TLpm				
18. <i>Epichnopteryx retiella</i> Nwm.	Hall						
19. <i>Sesia flaviventris</i> Stgr.	Hall						
Antal arter	11	1	1	2	1	2	1

FÖR SVERIGE NYA MICROLEPIDOPTERA
 10-ÅRSPERIODEN 1967 - 1976

Art	Gammal förekomst			Nyinvandrad			Osäker status
	Sydlig	Östlig	Nordlig	Expansionsart		Migrant	
				Sydlig			
1. <i>Homoeosoma albatella</i> Rag.	Sk - Ög						
2. <i>Pyralis regalis</i> Schiff.		GSand					
3. <i>Eurgerstis limbata</i> L.	Sk, Bl						
4. <i>Pyrausta ciliata</i> Hb.	Sk, Öl						
5. <i>Pyrausta palustralis</i> Hb.	Sk - Vstm						
6. <i>Stenoptilia zophodactyla</i> Dup.	Hall, Öl						
7. <i>Alucita tetradactyla</i> L.	Hall - Ög						
8. <i>Phalonia richteriana</i> F.R.	Öl, Ög, Vg						
9. <i>Phalonia hybridella</i> Hb.		Gtl					
10. <i>Evetria piniana</i> HS.		Sm					
11. <i>Ancylis obtusana</i> Hw.	Sk						
12. <i>Semasia krygeri</i> Rbl.				Sk			
13. <i>Spilonota laricana</i> Hein.	Sk - Vstm						
14. <i>Laspeyresia illutana</i> HS.		Gtl, Boh, Nb					
15. <i>Laspeyresia indivisa</i> Dan.		Vrm					
16. <i>Laspeyresia leguminana</i> Lng.	Vg						
17. <i>Pammene ignorata</i> Kusn.		Sk - Hls					
18. <i>Pammene spiniana</i> Dup.	Sk, Öl						
19. <i>Agonopteryx bipunctosa</i> Curt.	Sk - Upl						
20. <i>Agonopteryx zephyrella</i> Hb.	Vg						

Art	Gammal förekomst			Nyinvandrad		Osäker status
	Sydlig	Östlig	Nordlig	Expansionsart		
				Sydlig	Migrant	
21. <i>Depressaria chaerophylli</i> Z.	Öl					
22. <i>Hypatima inunctella</i> Z.		Sdm				
23. <i>Brachmia lineolella</i> Z.	Vg, Dlr					
24. <i>Nothris marginella</i> F.				Sk		
25. <i>Teleiodes scriptella</i> Hb.	Sm					
26. <i>Teleiodes flavimaculella</i> HS.	Sk - Upl					
27. <i>Gelechia tragicella</i> Heyd.	Sk					
28. <i>Phthorimasa clintoni</i> Pov.	Sk - Boh					
29. <i>Monochoera niphognatha</i> Goz.	Sk					
30. <i>Eteobalea tririvella</i> Stgr.		Öl, GSand				
31. <i>Cosmopteryx scibaiella</i> Z.	Sk					
32. <i>Coleophora thulea</i> Joh.			Dlr - TLpm			
33. <i>Coleophora peri</i> Svn.		Öl				
34. <i>Caloptilia robustella</i> JÄ.	Sk - Vstm					
35. <i>Parornix traugotti</i> Svn.	Sk, Bl					
36. <i>Lithocolletis acerifoliella</i> Z.	Sk					
36a. <i>Lithocolletis apparella</i> HS.		Sdm, Upl				
37. <i>Elachista cingillella</i> HS.	Öl, Vg					
38. <i>Elachista elegans</i> Frey	Sk - Upl					
39. <i>Elachista ingvarella</i> T.-O.			Hrj-TLpm			
40. <i>Elachista vonschantzi</i> Svn.		Ang, Nb				
41. <i>Elachista parasella</i> T.-O.			Jmt, PLpm			
42. <i>Elachista nielswolffi</i> Svn.			Jmt			

Art	Gammal förekomst			Nyinvandrad			Osäker status
	Sydlig	Östlig	Nordlig	Expansionsart		Migrant	
				Sydlig			
43. <i>Elachista kebneella</i> T.-O.			TLpm				
44. <i>Elachista quadrella</i> Hb.	Vg						
45. <i>Elachista abiskoella</i> Bengts.			TLpm				
46. <i>Cataplectica profugella</i> SH.		Vg - NrK					
47. <i>Seythris productella</i> Z.		Nb					
48. <i>Seythris fuscopterella</i> Bengts.			Nb	Nb			
49. <i>Acrolepia pygmaea</i> Hw.	Ö1						
50. <i>Monopis fenestratella</i> Heyd.	Sm						
51. <i>Tinea turicensis</i> M.-R.	Sk, Ö1						
52. <i>Tinea caprimulgella</i> SH.	Sk						
53. <i>Tinea sandoensis</i> Jon.		GSand					
54. <i>Nepticula svenssoni</i> Joh.	Sk - Sdm						
55. <i>Nepticula atricapitella</i> Hw.	Sk, Hall						
56. <i>Nepticula dorsiguttella</i> Joh.		Sm - Sdm					
57. <i>Nepticula lonicerarum</i> Frey		Sm - Sgm					
58. <i>Nepticula lappovimella</i> Svn.			Dlr - TLpm				
59. <i>Nepticula albibimaculella</i> Lars.	Gtl-Boh						
60. <i>Nepticula griseola</i> Wolff	Sm - Vg						
61. <i>Nepticula longicaudella</i> Klim.		Sm					
62. <i>Eriocerania salopiella</i> SH.	Sk, Bl, Sm						
Antal arter	36	17	8	2	-	-	-

STRUKNA SVENSKA MACROLEPIDOPTERA

Senare än Nordström 1943

<i>Melitaea parthenis</i> Bkh.	F
<i>Adopasa thaumas</i> Hfn.	A
<i>Hesperia freija</i> Warr.	A
<i>Bryophila strigula</i> Bkh.	F
<i>A typha pulmonaris</i> Esp.	F
<i>Chariclea delphini</i> L.	F
<i>Hypana extensalis</i> Gn.	F
<i>Hemistola immaculata</i> Thnbg	F
<i>Rhodometra sacraria</i> L.	F
<i>Sterrrha inouinata</i> Sc.	F
<i>Isturgia limbaria</i> F.	F
<i>Hemerophila abruptaria</i> Thnbg	F
<i>Gnophos serotinaris</i> Hb.	F
<i>Hyphoraia alpina</i> Quens.	F
<i>Zygaena purpuralis</i> Brunn.	A
<i>Zygaena achilleae</i> Esp.	F
<i>Zygaena trifolii</i> Esp.	F
<i>Epichnopteryx pulla</i> Esp.	F
<i>Fumea eppingella</i> Tutt	A
<i>Fumea salicicolella</i> Brd.	A
<i>Fumea roboricolella</i> Brd.	A
<i>Fumea subflavella</i> Mill.	A
<i>Fumea affinis</i> Rtti.	A
<i>Fumea intermediella</i> Brd.	A
<i>Fumea germanica</i> Chapm.	A
<i>Sesia aurivillii</i> Lpa.	S

A = felbestämd, samma som annan svensk art (10 st.)

= värinmäärätetty, sama kuin toinen ruotsalainen laji (10 kpl)

E = felbestämd, ersatt av ny svensk art (0 st.)

= värinmäärätetty, korvattu uudella ruotsalaisella lajilla (0 kpl)

S = synonym med annan svensk art (1 st.)

= synonymymi toiselle ruotsalaiselle lajille (1 kpl)

F = sannolikt feletiketterad som svensk eller annars felaktigt uppgiven som svensk (15 st.)

= todennäköisesti värinetiketoitu ruotsalaiseksi tai muuten virheellisesti ilmoitettu ruotsalaiseksi lajiksi (15 kpl)

STRUKNA SVENSKA MICROLEPIDOPTERA

Senare än Benander 1946 - Listan ej helt fullständig

<i>Crambus luteellus</i> Hb.	A	<i>Stomopteryx biguttella</i> HS.	A
<i>Crambus myellus</i> Hb.	E	<i>Stomopteryx albipalpella</i>	E
<i>Hypochalcia lignella</i> Hb.	A	<i>Monochroa luteella</i> Hein.	E
<i>Nephopteryx rhenella</i> Zck.	A	<i>Monochroa micrometra</i> Meyr.	S
<i>Myelois alternella</i> Lewin	S	<i>Monochroa nordmanella</i> Bruun	S
<i>Oxyptilus bohemanni</i> Wllgr.	S	<i>Stagmatophora serratella</i> Tr.	E
<i>Acleris abietana</i> Gn.	E	<i>Coleophora nigricornis</i> Wck.	E
<i>Acleris boscana</i> F.	A	<i>Coleophora karvoneni</i> Kan.	S
<i>Tortrix rolandriana</i> L.	A	<i>Coleophora ciconiella</i> HS.	E
<i>Epiblema melstediana</i> Lars.	S	<i>Coleophora suaedivora</i> Durr.	E
<i>Epiblema scopoliana</i> Hw.	A	<i>Coleophora flavaginella</i> Z.	E
<i>Hemimene alpestrana</i> HS.	E	<i>Lithocolletis albidorsella</i> Ben.	S
<i>Hemimene tanacetii</i> Kenn.	E	<i>Lithocolletis concomitella</i> Bks.	S
<i>Laspeyresia sebeana</i> Rtzbg.	A	<i>Lithocolletis padella</i> Glitz	S
<i>Laspeyresia oxytropides</i> Mart.	E	<i>Lithocolletis viminiella</i> Stt.	A
<i>Laspeyresia adenocarpi</i> Rag.	E	<i>Lithocolletis groenlieni</i> Hg.	S
<i>Pammene gallicolana</i> Z.	E	<i>Lithocolletis unifasciella</i> Tgstr.	S
<i>Agonopteryx smolandiae</i> Palm	S	<i>Lithocolletis betulae</i> Z.	S
<i>Borkhausenia nubilosella</i> HS.	E	<i>Lithocolletis hortella</i> F.	A
<i>Batia lambdella</i> Don.	E	<i>Elachista dispunctella</i> Dup.	E
<i>Oegoconia quadripuncta</i> Hw.	E	<i>Elachista lugdunensis</i> Frey	S
<i>Recurvaria nanella</i> Schiff.	A	<i>Elachista stagnalis</i> Frey	S
<i>Gelechia vepretella</i> Z.	A	<i>Elachista perplexella</i> Stt.	S
<i>Phthorimaea halonella</i> HS.	A	<i>Cataplectica auromaoulata</i> Frey	S
<i>Phthorimaea leucomelanella</i> Z.	E	<i>Scythris parvella</i> HS.	A
<i>Bryotropha cinerosella</i> Tgstr.	S	<i>Argyresthia amiantella</i> Z.	A
<i>Bryotropha basaltinella</i> Z.	A	<i>Tinea propulsatella</i> Rbl.	S
<i>Bryotropha fusconigratella</i> Palm	S	<i>Nepticula fletcheri</i> Tutt	S
<i>Stomopteryx coronillella</i> Tr.	A	<i>Nepticula aurella</i> F.	A
<i>Stomopteryx patruella</i> Mann	A	<i>Nepticula mespilicola</i> Frey	E

A = felbestämd, samma som annan svensk art (19 st.)

= värinmääritetty, sama kuin toinen ruotsalainen laji (19 kpl)

E = felbestämd, ersatt av ny svensk art (20 st.)

= värinmääritetty, korvattu uudella ruotsalaisella lajilla (20 kpl)

S = synonym med annan svensk art (21 st.)

= synonymymi toiselle ruotsalaiselle lajille (21 kpl)

Anm. Arter som bytt namn med varandra ej medtagna i listan.

Huom. Lajit, jotka ovat vaihtaneet nimeä keskenään, eivät sisälly luetteloon

LEPIDOPTERA I SVERIGE

Antal uppgivna arter (med korrektion för senare strukna)
(De tidigaste uppgifterna mera osäkra)

År	Referens	Macro	Micro	Totalt
1739	Linné	72	15	87
1746	Linné	107	43	150
1761	Linné	276	93	369
1839	Zetterstedt	640		
1853-89	Wallengren	790	869	1659
1885	Lampa	865		
1891	Aurivillius	871		
1941	Nordström - Wahlgren	946		
1943	Nordström	952		
1946	Benander		1368	2320
1947	Nordström	961		
1957	Svensson	988		
1967	Svensson	1006		
1977 ¹⁾	Svensson	1025	1613	2638

1) april 1977 (inklusive 4 kända arter micros som beskrives 1977)

1) huhtikuu 1977 (sisältäen 4 tunnettua mikrolajia, jotka kuvataan vuonna 1977)

I medeltal 2 arter macros och 10 arter micros har tillkommit per år de senaste 30 åren.

Viimeisen 30 vuoden aikana on tullut lisää keskimäärin 2 makro- ja 10 mikrolajia vuotta kohden.

Walter Hackman:
PERHOSTEN VALOKUVAAMINEN
(1977-02-09)

Perhosia valokuvattaessa pyritään yleensä saamaan aikaan joko taidekuva tai dokumenttikuva. Taidevalokuvauksessa kuvan komposition on oltava tasapainoinen, terävyys- ja epäterävyysalueiden oikeissa kohdissa ja valoa on käytettävä hyväksi juuri sillä tavalla, että tuloksena on tarkoitettu vaikutelma. Erityisesti on otettava huomioon, että kuvalla on todella jotain annettavaa katselijalleen.

Dokumenttivalokuvassa pyritään saamaan perhosesta, sen kehitysvaiheista tai sen elintavoista mahdollisimman aito ja selvä kuva. Kuten hyönteisten valokuvaamisessa yleensäkin tuottaa optiikan kapea terävyysalue vaikeuksia perhosten luonnollisessa ympäristössä. Aihepiiriin kuuluu kuitenkin paitsi ns. makrokuvausta myös muuta valokuvaustekniikkaa. Tavallisessa makrokuvauksessa on vaihto-optiikalla varustettu yksisilmäinen ja mieluiten objektiivin kautta valoa mittaava peilirefleksikamera hyvin sopiva. Jollei käytetä kallista zoom-objektiivia, on normaaliobjektiivin kanssa suositeltavaa käyttää esilinssiä tai sitten asettaa rungon ja objektiivin väliin palje tai välirenkaita. Päiväperhosia valokuvattaessa mainituilla laitteilla luonnossa on usein vaikea päästä tarpeeksi lähelle kohdetta. Tällöin voidaan käyttää yhdistelmää välirenkaat ja kevyt, esim. 135 mm teleobjektiivi. Kapean terävyysalueen takia jää tausta yleensä epäselväksi vaikkakaan ei häiritseväksi. Värifilmiä käytettäessä on kuitenkin otettava huomioon, että kuvan taustaan ei saa jäädä räikeitä häiritseviä läikkiä. Ulkokuvissa tarvitaan usein myös salamavaloa, jonka avulla voidaan käyttää pienempää, terävyysaluetta lisäävää himmentäjänaukkoa. Tavallinen salamavalon saattaja toisaalta aiheuttaa häiritseviä varjoja kuvaan. Rengassalamalla tai heijastavilla laitteilla voidaan tämäkin epäkohta välttää.

Eläviä toukkia kuvattaessa on parempi ottaa toukka kotiin ja valita kuvaukseen sopiva paikka ja valaistus kuin ottaa kuva löytöpaikalla, jos kuvan informaatioarvo ei siitä kärsi.

Ulkona otettujen väridiafilmien valinta on perhoskuvauksessa ma-kuasia. Henkilökohtaisesti olen enimmäkseen käyttänyt AGFA CT 18-filmiä.

Levitettyjä perhosia valokuvattaessa on pidettävä huoli siitä, ettei taustaan tule häiritseviä varjoja. Mustavalkoisessa kuvaamisessa kiinnitetään levitetyn perhosen neula muovailuvahalla lasilevylle ja valolähteet asetetaan siten, että varjot jäävät lasilevyn alle.

Värivalokuvia voidaan ottaa päivänvalossa valoisaalla ikkunalaudalla, johon aurinko ei suoraan paista. Neulattu perhonen on silloin kiinnitettävä pystysuoraan styrox-levyyn ja kamera on tukevasti sopivan paksun alustan, esim. kirjan päällä. Näin voi käyttää pitkiäkin valotusaikoja.

Mustavalkoisella filmillä valokuvattaessa saadaan ultraviolettin lampun avulla mielenkiintoisia tuloksia. Näin menetellen saattaa tulla näkyviin kirjailuja, joita silmä muutoin ei pysty erottamaan.

Mikrovalokuvaus joko stereomikroskoopin tai tavallisen mikroskoopin lävitse kuuluu usein perhostaksonomisiin töihin. Värifilmiä käytettäessä saattavat mikroskooppivalaisinten siniset filterit sopia yhteen päivänvalofilmin kanssa.

Perhosten valokuvaamisen aihepiiriin kuuluu myös scanning-elektronimikroskooppivalokuvaus, mutta sen tekniikkaan en tässä katsauksessa lähemmin puutu. Mainittakoon vain, että Helsingin yliopiston elektronimikroskopian laitoksella ja maatalous- ja metsätieteiden laitoksella on tällaiset laitteet.

Kauri Mikkola:

KOLME PERUUTETTAVAA PERHOSHAVAINTOA

(1977-03-09 ja -04-13)

Erynnis tages (L.). Kiertokirjeessä 9/1972 julkaistu havainto ei ole riittävän luotettava, sillä Helsingin Laajasalosta saaduksi luultu yksilö on tavalla tai toisella saattanut joutua kyseiseen myrkkypurkkiin samana kesänä Saksasta kerätystä aineistosta (vaikka purkki ei pitänyt olla Saksassa mukana). Tämä on todettu yhteistuumin havainnon esittäjien kanssa, jotka ansaitsevat tunnustuksen kriittisestä jälkisuhtautumisestaan.

Operophtera brumata (L.). CLAYHILLSin (1957) Uudenmaan faunassa mainitaan sivulla 76, että K. Mikkola olisi saanut hallamittarin Helsingin seudulta keuhkolla. Tämän v. 1954 epävirallisessa yhteydessä suullisesti esittämänsä havainnon oli kuitenkin KM pian todennut vääräksi epäonnistuneen levityksen perusteella. Kyseessä oli edellisellä syksynä myrkkypurkkiin jäänyt yksilö.

NÄMÄ TAPAUKSET OSOITTAVAT, MITEN TÄRKEÄÄ RYSÄ- JA MYRKKYPURKKIEN TARKKA PUHDISTAMINEN ON. KIRJALLISUUDESSA ON LUULTAVASTI MUITAKIN VASTAANLAISIA VIRHEELLISIÄ TIETOJA. ERITYISEN TARKKANA ON OLTAVA KERÄYSPAIKKAA VAIHDETTAESSA. MERKILLISISSÄ LENTOAIKAHAVAINNOISSA ON MUISTETTAVA YKSILÖ MAASTOSTA TAI TODETTAVA SEN TUOREUS.

Bacotia sepium (Speyer). NORDMANin (1942) Notulae Entomologicaessa maalle uutena ilmoittama, Porvoon Ekuddenista v. 1925 talletettu pussi ja siitä kuoriutunut ♀ ovat museon kokoelmassa, mutta edellisessä on Nordmanin käsialalla kirjoitettu lappu: "*Solenobia* sp., *Bacotia sepium* false det. (=vähäin määritetty)". E. Suomalainen ja I. Svensson vahvistivat, että kyseessä ei ole ainakaan *Bacotian* pussi.

Peruutetut *Erynnis*- ja *Bacotia*-havainnot olivat ainoat maasta, joten nämä lajit poistuvat "Suomen perhosten luettelosta".

Juhani Lokki:

Oeneis jutta ESIINTYMISESTÄ JA PERINNÖLLISESTÄ MUUNTELUSTA
1977-01-19

Oeneis jutta esiintyy meillä ja muissakin Pohjoismaissa pääsääntöisesti vain parillisina vuosina. Itä-Siperiassa ja Pohjois-Amerikassa laji esiintyy ilmeisesti jokavuotisena, koska kirjallisuudessa ei ole mitään mainintaa epäsäännöllisestä esiintymisestä. Parittomina vuosina lajia on tavattu yksittäisiä yksilöitä eri puolilla Etelä-Suomea. Olen käynyt useilla näistä paikoista kesinä 1973 ja 1975, mutta en itse ole täällä lajia tavannut. Lapin läänin lounaisosissa lajilla lienee säännöllisesti joka vuosi esiintyviä kantoja. Ylitorniossa v. 1975 lyhyellä käynnillä sain useita yksilöitä.

Perinnöllisen muuntelun kartoittamista varten olen kerännyt lajia parillisina vuosina eri puolilta Suomea. Vaikkakin laji on tiukasti suobiotooppeihin kytkeytynyt, ei alustavissa kokeissa ole voitu havaita erilaistumista lajin eri puolilla maata elävissä populaatioissa. Analysointimenetelmänä on käytetty entsyymielektroforeesia.

Työtä on tarkoitus vielä jatkaa keskittymällä niihin paikkoihin, joilla laji esiintyy jokavuotisena. Näiltä paikoilta on tarkoitus kerätä laaja materiaali ja tutkia sitä. Tämä on teoreettisesti erittäin mielenkiintoista, sillä luonnossa on harvoin tilanne, jossa kaksi eri populaatiota elää samanlaisissa ympäristöolosuhteissa, vaikka ovat geneettisesti eristyneitä. Tässä on se tilanne, koska lajin kehitys vaatii ilmeisen säännöllisesti kaksi vuotta.

JÄSENISTÖ

MAALISKUUN kokouksessa hyväksyttiin uusiksi jäseniksi Hilikka KERÄNEN, Erkka LANGI ja 15 vuotta täyttänyt Timo Juhani KAUPPINEN sekä ehdotettiin Heimo Tapani JUTILA, Jari AALTO, Veikko LILJA, Mauri NUKARINEN ja Juha PELTONEN sekä alle 15-vuotiaana Jouni Petri HOTOLA.

HUHTIKUUN kokouksessa hyväksyttiin uusiksi jäseniksi Heimo Tapani JUTILA, Jari AALTO, Veikko LILJA, Mauri NUKARINEN ja Juha PELTONEN sekä 15 vuotta täyttäneet Jussi MUSTASAARI ja Hermann NISKANEN. Kokouksessa ehdotettiin jäseniksi Heikki ALAVILO, Erkki JUNNIKKALA ja Jukka Mäkelä.

MAALISKUUN KOKOUS 1977-03-09 JA HUHTIKUUN KOKOUS 1977-04-14

Puheenjohtajana toimi Esko Suomalainen ja sihteerinä Erkki M. Laasonen kummassakin kokouksessa. Maaliskuussa oli läsnä 74 ja huhtikuussa 98 jäsentä.

Maaliskuun kokouksen esitelmän piti Esko Suomalainen Långörin perhosista. Långör on n. 1000 vuotta sitten merestä noussut särkkä Porvoon pitäjän ulkosaaristossa Suomenlahdessa. Pysyviä lajeja saarella näytti olevan varsin rajoitettu määrä ja tämäkin "pysyvien" lajien valikoima vaihtelee huomattavasti vuosikymmenestä toiseen. Suuri osa havainnoista oli tilapäislajeja, joiden joukosta jotkut kykenivät perustamaan saarelle kannan muutamaksi vuodeksi.

Huhtikuun kokouksen esitelmän piti ylimetsänhoitaja Ingvar Svensson Österslövistä Ruotsista otsikkona Ruotsin perhosfaunan viimeaikaiset muutokset. Esitelmäitsijä rajoittui ensisijaisesti suurperhosiin, joiden uusia lajeja hän tarkasteli peräkkäisinä kymmenvuotisjaksoina. Yllättävää oli, että uusista lajeista suurin osa vaikutti kotoperäisiltä (ruotsalaisilta) - mikrot taisivat kaikki olla Svenssonin mukaan ei-vaeltajia. Vaeltajista hiukan suurempi osa oli eteläisiä kuin itäisiä (ks. lyhennelmä tässä numerossa).

Kokouksien tiedonantojen huomattavin anti oli Kauri Mikkolan havaintoperuutukset lajeista *Erynnis tages* Linné (maaliskuun kokous) ja *Bacotia sepium* Speyer (huhtikuun kokous), joiden kummankin ainoa kotimainen havainto ilmoitettiin virheelliseksi ja lajit poistuvat maamme listoilta (vrt. s. 55).

Tarvikkeiden välitys ja kirjastotoiminta vaikuttivat ylen vilkkaalta. Kummassakin kokouksessa keskusteltiin Lammin pikkuperhoskokouksesta 1977-05-07...08. Erilaiset havaintolomakkeet näyttivät nekin hupenevan 2. sihteerin käsistä. Huhtikuun kokouksen jälkeen pidettiin vieraan kunniaksi epävirallinen illanvietto Tekniska Föreningin tiloissa.

TIEDOTUKSIA

Yökköskirja 1. Kirjan palstavedokset tulivat luettaviksi huhtikuun lopulla, joten ilmestyminen toukokuussa ei näyttänyt enää mahdolliselta. Kirjaa kannattaa kysyä kesäkuussa (8/6 tai 15/6) 2. sihteeriltä. Ennakkotilauksen tehneille kirja lähetetään jälkivaatimuksella, jäsenhinta n. 80,- (+ postimaksu).

Keräilytiedot kesältä 1977

Seura on tänä vuonna luopunut kustannussyistä monistamasta kahta lomaketta:

- Runsausilmoitus ja
- Ilmoitus II sukupolven havainnoista

Jäseniä pyydetään kuitenkin edelleen totuttuun tapaan keräämään mainitut havainnot ja kokoamaan ne joko aiemman lomakkeen kaltaiseen järjestykseen tai muuhun selkeään muotoon mieluummin A⁴ -kokoiselle paperille. Molemmat tiedot (runsaustiedot keräilypaikalta sekä II ja III sukupolvien tiedot) pyydetään postittamaan sihteerille (osoite II kansisivulla) lokakuun kokoukseen mennessä.

Vaellustiedot:

Oheinen vaelluslomake pyydetään palauttamaan suoraan Kauri Mikolalle (osoite II kansisivulla) myös lokakuun kokoukseen mennessä.

Lapissa keräilevät voivat tilata Lapin perhoshavaintolomakkeita 2-sihteeriltä (osoite II kansisivulla).

BAPTRIA 3/77

ilmestyy syyskuun 1977 lopulla ja siihen tarkoitettun aineiston viimeinen jättöpäivä on 1977-08-15.

KERÄILYTARVIKETILAUS

197 - -

Toimitusosoite:

Tilaan täten seuraavia keräilytarvikkeita:

Hyönteisneuloja:	koko	kpl	yhteensä mk ¹⁾
	.015 (mikro)
	020 (mikro)
	00
	0
	1
	2
	3
	4
Etikettineuloja	801
Lamppuja:	50 W Hg
	160 W Sekavalo
Koiras/naaras -lappuja	(680 kpl)
S:n perhosten luettelo	
Vaihtopisteluettelo	
Lajihakemisto	
Hyönteislaatikko (musta)	
Muuta	
Mikäli ko. tarviketta ei ole, jää tilaukseni voimaan			☐
Mikäli ko. tarviketta ei ole, tilaan myöhemmin uudestaan			☐

1) toimittaja täyttää

Kiertokirjeiden vanhoja vuosikertoja

on saatavissa seuraavasti (kiertokirjeen sivujen lukumäärä mainittu;
- tarkoittaa, että ao. numeroa ei ole ilmestynyt):

vuosi	kiertokirjeen numero										koko vuosikerran hinta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1955	2	2	2	1	2	2	2	2	-	-	10,-
1956	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-	10,-
1957	1	2	2	1	2	2	2	2	-	-	10,-
1958	2	2	2	2	1	2	2	2	-	-	10,-
1959	1	6	2	2	1	1	2	2	-	-	10,-
1960	4	2	1	1	4	2	2	4	1	2	10,-
1961	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-	10,-
1962	2	2	2	2	2	1	2	2	2	-	10,-
1963	2	4	1	2	2	2	4	-	-	-	10,-
1964	1	2	2	4	4	2	2	-	-	-	10,-
1965	4	2	2	4	2	2	2	4	2	-	15,-
1966	4	2	3	2	2	3	1	2	4	2	15,-
1967	2	2	2	4	4	2	4	4	2	2	15,-
1968	2	2	3	2	4	6	3	2	2	-	15,-
1969	2	4	3	2	2	4	4	3	2	-	15,-
1970	3	5	4	6	1	8	2	6	6	-	20,-
1971	5	2	8	7	12	4	4	3	6	-	20,-
1972	3	2	2	7	3	3	6	7	7	-	20,-
1973	1	6	4	1	12	4	1	1	5	8	20,-
1974	2	9	5	8	3	2	2	8	6	5	20,-
1975	8	5	6	4	20	1	4	2	13	6	20,-
1976	6	4	3	1	-	-	-	-	-	-	10,-

BAPTRIAN not 1, 2 ja 3-4/1976 ä 5,-; koko vuosikerta 15,-

- Vuosikertojen yllämainitut hinnat ovat jäsenhintoja; seuran ulkopuolisille kunkin vuosikerran hinta korotetaan ostohetkellä vastavalla seuran jäsenmaksulla.
- Yksittäisten kiertokirjeiden hinnat (eli vajaa vuosikerta silloin, kun koko vuosikerta on saatavissa) ovat seuran jäsenille 1,- mk sivua kohti ja muille 2,- mk sivua kohti.
- Kiertokirjevuosikertojen kansia, joissa on kuvat ao. vuonna maallemme uusina ilmoitetuista suurperhoslajeista vihertävälle kartongille painettuina, on saatavissa vuosilta 1955 - 1974 hintaan 2,- mk/kpl tai 1,50 mk/kpl, kun tilaus ylittää kahdeksan erilaisen kannen määrän. Vastaavia tyhjiä kartonkeja takakansiksi on saatavissa hintaan -,50 mk/kpl.
- Tilausosoite: Kiertokirjeitä ja vuosikertojen kansia sekä Baptrian numeroita voi tilata 2. sihteeriltä (osoite II kansisivulla).

Keräilytarvikkeiden välitys

Keräilytarvikkeiden välittäjällä on tällä hetkellä seuraavia tarvikkeita:

- Hyönteisneuloja:	mk
00 - 4, 100 kpl:n pusseina	4,30/pussi
00 - 4, 1000 kpl:n laatikkoina	40,-/laatikko
015 ja 020, 500 kpl:n pusseina	11,-/pussi
- Etikettimeuloja: 801, 500 kpl:n pusseina	10,-/pussi
- Lamppuja: 50 W Hg-lamppu (ei kuristinta)	23,-/kpl
160 W Sekavalolamppu	n. 35,-/kpl
- Koiras/naaras -lamppuja (680 kpl/arkki)	-,50/arkki
- Suomen perhosten luettelo (irtolehtikansio)	10,-/kpl
- Suomen perhosten luettelon etikettipainos	5,-/kpl
- Vaihtopisteluuettelo (suurperhoset, 1974)	5,-/kpl
- Lajihakemisto kiertokirjeisiin 1955 - 1973	10,-/kpl
- Suurennuslaseja: kutakin kokoa on kahta mallia	
10 x	19,- tai 39,-/kpl
12 x	25,- tai 23,-/kpl
20 x	45,- tai 54,-/kpl
- Hyönteislaatikoita musta	n. 9,-/kpl
- Rysättilaukset suoraan rouva Heljä Jalakselle (osoite: Topeliuksenkatu 3 a A 12, 00260 HKI 26, puh. 90-493 940).	

TOIMITUSTAPA: Mainittuja keräilytarvikkeita on saatavissa Eläinmu-
seolla varsinaisten kuukausikokousten edellä ja väliajalla sekä
huhti-, touko- ja syyskuun nuorisajaoston kokouksien edellä. Ke-
sällä 1977 on tarvikkeita saatavissa II kansisivulla mainitusta
osoitteesta klo 16-18 välisenä aikana seuraavina päivinä: 8/6,
15/6, 3/8 ja 24/8. Samalla osoitteella voivat pitkämatkalaiset ti-
lata tarvikkeita postiennakolla toimitettaviksi. Postitse ei toi-
miteta tarvikkeita Helsingissä, Espoossa tai Vantaalla asuville
(lähettäkää tuttavanne asioimaan kokouksiin) eikä myöskään lamppu-
ja (puulaatikkoon pakkaamiseen ei ole mahdollisuuksia ja tämän
vuoksi särkymisvaara kuljetuksessa on ilmeinen).